

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุในสถานศึกษาสังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. การวิเคราะห์ข้อมูล
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผลการวิจัย
6. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุในสถานศึกษาสังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานการบริหารพัสดุของผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานพัสดุในสถานศึกษาสังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
  - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานพัสดุ จำนวน 195 คน ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 5 แห่ง
  - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากมีจำนวนไม่มากนัก การวิจัยครั้งนี้ จึงเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งหมด ประกอบด้วย
    - 1.2.1 ผู้บริหาร จำนวน 60 คน
    - 1.2.2 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานพัสดุ จำนวน 135 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเอง โดยศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานพัสดุในสถานศึกษา แล้วนำเสนอกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและนำไปทดลองใช้ที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ (เชียงใหม่) จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าของความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตรวจสอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานการบริหารพัสดุในสถานศึกษา สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลถึงผู้อำนวยการสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้ง 5 แห่ง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล และนำแบบสอบถามส่งให้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งนัดหมายเวลาในการเก็บแบบสอบถามคืน การส่งแบบสอบถามและรับคืนด้วยตนเองที่วิทยาเขตขอนแก่น สำหรับอีก 4 วิทยาเขตส่งและรับคืนทางไปรษณีย์ จากแบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 195 ชุด ได้รับคืนมา 182 ชุด คิดเป็นร้อยละ 93.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับและให้คะแนนตามเกณฑ์
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าร้อยละ
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุ โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุของผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานพัสดุ โดยใช้ค่าสถิติ t-test

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุ ในสถานศึกษาสังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถาม ตำแหน่งผู้บริหารคิดเป็นร้อยละ 30.80 และเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานพัสดุ คิดเป็นร้อยละ 69.20 จากจำนวน 182 คน
2. ระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุของผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานพัสดุในสถานศึกษาสังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุ อยู่ในระดับปานกลาง
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุ ระหว่างผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานพัสดุในสถานศึกษาสังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

1. การปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุ

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุในสถานศึกษาสังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อูไร ราชวิจิตร (2538 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัสดุระดับคณะในมหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับกลาง การบริหารงานพัสดุมีความจำเป็นที่สถานศึกษาต่าง ๆ ต้องให้ความสนใจในการแก้ไขปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุอยู่เสมอ เพื่อให้สามารถนำพัสดุไปใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่าและประหยัดงบประมาณ เป็นการลดต้นทุนในการดำเนินงานของสถาบันการศึกษา ทำให้สถานศึกษาสามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1.1 ด้านการจัดหาพัสดุ

ผลการวิจัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนมากอยู่ในระดับปานกลาง เพื่อให้การปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุมีประสิทธิภาพ ควรมี

1.1.1 การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

1.1.2 มีการวางแผนการใช้จ่ายเงิน การมีส่วนร่วมในการวางแผนและจัดหาพัสดุและมีการออกแบบเพื่อกำหนดรายละเอียดของพัสดุอย่างเหมาะสม

1.2 ด้านการควบคุมและการจำหน่ายพัสดุ

ผลการวิจัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนมากอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า มีการควบคุมการจัดซื้อจัดจ้าง ให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2542 มีการควบคุมการเบิกจ่ายพัสดุเป็นไปตามระเบียบอย่างเคร่งครัด มีการวางแผนการควบคุมและเก็บรักษาพัสดุไว้เหมาะสม มีการจำหน่ายพัสดุ มีการดำเนินการตามระเบียบและขั้นตอน และมีการรายงานผลการจำหน่ายพัสดุประจำปี ให้กระทรวงการคลังและสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ทราบทุกปี

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุ ระหว่างผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานพัสดุในสถานศึกษาสังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ภาควิชาตะวันออกเฉยงเหนือ พบว่า มีการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานพัสดุได้มีการศึกษาระเบียบการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2542 ตลอดจนระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยเรื่องวินัยทางงบประมาณและการคลังในส่วนที่ 6 เรื่อง ความผิดเกี่ยวกับการพัสดุและเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะคำสั่งสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ที่ 2510/ 2544 เรื่อง การมอบอำนาจตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ เพื่อให้การจัดหาพัสดุโดยใช้เงินงบประมาณแผ่นดินและเงินรายรับของสถาบันฯ ในการจัดหาพัสดุ การควบคุมและการจำหน่ายพัสดุของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย สะดวก รวดเร็วและถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย

การพัสดุ พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2542 จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไร ราชวิจิตร (2538 : บทคัดย่อ) บรรจง ลาสุนนท์ (2538 : บทคัดย่อ) และสิทธิศักดิ์ ชำปฏี (2541 : บทคัดย่อ) ดังนี้ คือ

1. ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานพัสดุ ต้องศึกษาระเบียบและวิธีปฏิบัติให้ถูกต้องอยู่เสมอ
2. ผู้บริหารให้การสนับสนุนการฝึกอบรมเกี่ยวกับการบริหารพัสดุตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2542 ให้แก่ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานพัสดุทุกระดับ
3. ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานพัสดุ ต้องมีการพัฒนากระบวนการบริหารงานพัสดุและส่งเสริมการพัฒนาการปฏิบัติงานด้านพัสดุอยู่เสมอ
4. การจัดหาพัสดุ การควบคุมและการจำหน่ายพัสดุ ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานพัสดุต้องศึกษาและปฏิบัติตามระเบียบฯ อย่างเคร่งครัด

ข้อเสนอแนะ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University
จากการวิจัยระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุในสถานศึกษา สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป
  - 1.1 การปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุ ด้านการจัดหาพัสดุ พบว่า ข้อที่ควรดำเนินการ ปรับปรุงเพื่อให้การปฏิบัติงานพัสดุมีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น คือ
    - 1.1.1 การวางแผนและจัดสรรการใช้เงินงบประมาณในการจัดซื้อพัสดุให้เหมาะสม
    - 1.1.2 การมีส่วนร่วมในการวางแผนและการจัดหาพัสดุกับฝ่ายพัสดุ
    - 1.1.3 การจัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจในการจัดหาพัสดุและจัดซื้อพัสดุให้เหมาะสม
    - 1.1.4 การตรวจสอบ ติดตามการจัดหาพัสดุอย่างต่อเนื่อง
    - 1.1.5 การออกแบบเพื่อกำหนดรายละเอียดของพัสดุอย่างเหมาะสม
    - 1.1.6 การกำหนดระยะเวลาของการจัดซื้อจัดหาพัสดุอย่างเป็นระบบในแต่ละปีงบประมาณ

1.2 การปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุ ด้านการควบคุมและการจำหน่ายพัสดุ พบว่า ข้อที่ควรดำเนินงานปรับปรุงเพื่อให้การปฏิบัติงานพัสดุมีประสิทธิภาพ คือ

1.2.1 การมีห้องเก็บรักษาพัสดุเป็นเอกเทศและเพียงพอ

1.2.2 การส่งใบยืมพัสดุก่อนนำไปใช้

1.2.3 การซ่อมบำรุงพัสดุที่ชำรุดจากการใช้งานอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุในสถานศึกษาสังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทั้ง 40 วิทยาเขต เพื่อที่จะได้นำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและบริหารงานพัสดุให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษานโยบายและแนวทางการแก้ไขปัญหา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและบริหารงานพัสดุให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในอนาคต

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University